

Aarhus byråds journalsager (J. Nr. 395-1919)

Originalt emne

Boligforhold

Boligforhold/Kommunale Beboelseshuse

Jorder

Jorder/Fastsættelse af Prisen paa Grunde

Sygehuse

Sygehuse/Kommunens Sygehus (Kommunehospitalet)

Uddrag fra byrådsmødet den 11. september 1919 - side 7

[Klik her for at åbne den oprindelige kilde](#)

(J. Nr. 395-1919)

Indstilling fra Sygehusudvalget om, at den planlagte Tilbygning til kirurgisk Afdeling A 5 opføres i 1. Sals Højde i Stedet for som vedtaget med kun 1. Etage med Altan.

Mousten erindrede om, at det i sin Tid blev vedtaget at indrette en Lysstation paa Kommunehospitalet og dertil opføre en Tilbygning i Stueetages Højde med Altan over. Nu ønskede man imidlertid at opføre Bygningen i 1. Sals Højde, hvorved kirurgisk Afdeling kunde faa en Sygestue paa 5 Senge mere. Forandringen vilde medføre en forøget Udgift paa ea. 9000 Kr.

Brammer kunde anbefale denne Forandring, hvorved man paa en billig Maade fik 5 Senge mere. Da Sagen første Gang var til Behandling, havde Taleren tænkt sig, at Altanen skulde bruges til Solbehandling, og havde derfor ikke nævnt noget om, at Bygningen burde føres helt op. I denne Forbindelse vilde Taleren sige, at det var et temmelig stort Foretagende, der vilde faa Betydning for lang Tid, og der var derfor Grund til at faa saa god en Ordning

som muligt. Derfor var det en meget stor Fejl, at man ikke allerede havde ansat den Mand, som skulde lede denne Institution; for det var vel næppe Meningen, at det skulde være en Afdeling under kirurgisk Afdeling med samme Overlæge.. Disse to Ting burde ikke knyttes sammen; den Mand, som skulde føre denne Sag ud i Livet, maatte være Specialist i Røntgen- og Radiumbehandling m. m. Men Lederen burde allerede have været ansat, saa at han kunde have bistaaet ved Indretningen af Stationen, ellers blev der let for meget at forandre bagefter, og det vilde sikkert blive meget dyrere. Navnlig gjaldt dette Installation af Apparaterne til Lysbehandling m. m. Pladsen havde været opslaaet ledig i Januar Maaned, men dengang besluttede Byraadet at opsætte Sagen, hvilket Lægeforeningen var meget utilfreds med, for det kunde ikke vedblive at gaa paa den Maade som nu, hvor Behandlingen væsentligt var overladt til en Sygeplejerske; det var alt for farlige Midler at arbejde med, og den nuværende Ordning kunde ikke kaldes forsvarlig. Taleren vilde gerne henlede Udvalgets Opmærksomhed derpaa og tillige spørge, om man ikke havde tænkt at opslaa Stillingen ledig.

Mousten svarede, at Bygningen blev opført i Forbindelse med kirurgisk Afdeling; men den skulde selvfølgelig være en selvstændig Institution med egen Læge. Man havde søgt at faa Stillingen besat i Vinter, men det lykkedes ikke dengang; antagelig vilde Stillingen snart blive opslaaet ledig igen.

Brammer mindede om, at der ved sidste Opslag var en Ansøger, som af Lægeraadet ved Hospitalet blev erklæret for Specialist i Røntgen-behandling, men ikke i Radium- og Finsenlys-Behandling. Denne Afgørelse blev stærkt kritiseret i Lægeforeningen, og der blev forespurgt "Almindelig dansk Lægeforenings Specialistudvalg", hvilke Kvalifikationer en Mand skulde have i en saadan Stilling Der blev svaret, at en Specialist i Røntgenbehandling ogsaa dermed var Specialist i Radiumsbehandling, medens den almindelige Lysbehandling ikke kan anses for en særlig Specialitet, men maa kunne udøves af enhver praktiserende Læge. Denne Erklæring slog fuldstændig Lægeraadets Afgørelse til Jorden, ifølge hvilken man afviste denne Ansøger.

Formanden beklagede, at det ærede Medlem kom saa langt ind paa at tale om denne Ansøger.

Kjeld Sørensen hævdede, at Byraadet altid havde bevilget til Hospitalerne, hvad der var rimeligt og forsvarligt, og Taleren vilde ikke være med til at kritisere Udvalget, fordi denne Specialist endnu ikke var ansat. Der var ikke et Hospital udenfor København med saa

mange Specialister som her, og dér Var derfor Grund til at tro, at det Var forsvarligt. Man kunde ogsaa komme ind paa for mange Specialiteter, Saa det vilde blive saa dyrt, at man ikke kunde betale det. Taleren havde hørt sige, at hver Patient paa Kommunehospitalet nu kostede 12 Kr. daglig, medens det paa Amtssygehuset kun Vaf ca. 6 Kr. Dette tydede paa, at man paa Kommunehospitalet havde, hvad det med Rimelighed kunde forlanges, og man kunde næppe blive ved at fortsætte med denne Udvikling, for det var vist tvivlsomt, at der i Landet fandtes andre Hospitaler, som kom op paa saadanne Tal. Taleren vilde henstille til Udvalget at fremkomme med én Beretning om Sygehusene eventuelt med sammenlignende Oplysninger fra andre Sygehuse.

Formanden bemærkede til Brammer, at det efterhaanden blev vanskeligt at være Byrådsmedlem, idet snart enhver Forening mente at skulle have deres Vilje sat igennem i alle Spørgsmaal. Hvad den nævnte Udgift angik, vilde de 9000 Kr. ikke forslaa, idet der jo ogsaa skulde anskaffes Inventar. Taleren vilde henstille til Udvalget at Stille Sagen i Bero. Der byggedes meget for Tiden; det var næsten umuligt at faa Sten og Kalk og ligeledes at faa Arbejdere til at gøre Arbejdet. Kommunen havde Arbejder i Gang for flere Miil Kr., og de kunde ikke blive færdige. Under saadanne Forhold maatte man holde op med at projektere nye Ting; der vilde heller ikke blive begyndt paa flere Beboelseshuse, før man vidste, at Arbejdet kunde gennemføres. Der var ingen Mening i, at Kommunen satte Penge i Arbejder, som ikke kunde blive færdige, og derved fik et meget stort Rentetab. Taleren vilde derfor henstille til Sygehusvalget at stille Sagen i Bero, indtil der kom saadanne Tider, at man kunde faa Materialier og Mennesker til at gøre Arbejdet færdigt. Hvad Hospitalsbygningen angik, syntes Taleren ikke, at den blev saa symmetrisk i Facaden som ønskeligt. Det blev vist ogsaa nødvendigt nu at holde op med at bygge paa det gamle Areal, ellers blev det en hel Labyrint af Bygninger. Angaaende Specialistbehandling maatte man vist efterhaanden ind paa Specialklinikker, og saavidt Taleren vidste, beskæftigede Sygehusudvalget sig ogsaa med denne Tanke.

Brammer kunde ikke forstaa, at der skulde være noget forkert i at belyse denne Sag og paavise det uheldige i, at Lederen endnu ikke var ansat, saa han kunde føre Tilsyn med Indretningen af Lokalerne; for det var dog en Sandhed, der var fastslaaet overalt. Der var i Øjeblikket ikke nogen Leder af Røntgen- og Radiumafdelingen, idet den tidligere Leder var afskediget, og han ydede nu "forsøgsvis" Hjælp ved denne vigtige Behandling! Det var altsaa et Tilbageskridt, og Taleren fandt derfor, at det var hans Pligt som Læge at paatale dette Forhold. Der havde i den sidste Tid været en Bestræbelse for at faa Staten til at

anlægge Specialklinikker i Jylland, og denne Tanke var rigtig og burde stærkt understreges, for hidtil havde Staten ikke gjort noget for Jylland udover at oprette Fødselsstiftelsen.

Mousten vilde til Formanden sige, at dette Arbejde var for vidt fremskredet til at kunne standses; men selvfølgelig kunde man jo blive staaende ved den Højde, som oprindelig var vedtaget. Taleren vilde ogsaa minde om, at man i 10 Aar havde overvejet at skulle have et Tuberkulosehospital, og det kom man næppe udenom. Hvad Symmetrien angik, saa mente Arkitekten, at den foreslaaede Tilbygning ikke vilde skæmme. Til Kjeld Sørensen vilde Taleren sige, at der hvert Aar blev aflagt Beretning om Hospitalerne med en detaljeret Opgørelse over Udgifterne, og denne Beretning fandtes i de Bøger, som Byraadet tilstillede Medlemmerne. Der fandtes ikke noget deri angaaende andre Hospitaler, men saadanne Beretninger kunde sikkert faas gennem Byraadet. Aarhus stod ikke som den højeste, men var blandt de højeste. Amtssygehusene var af forskellige Grunde altid lavere. Hvorvidt Kjeld Sørensens Tal var rigtige, vidste Taleren ikke, og det kunde ingen vide endnu. Marselisborg Hospital var sidste Aar oppe paa ca. 8 Kr.; Regnskabet for Kommunehospitalet var ikke færdigt, men det vilde muligvis blive noget højere, og Udgifterne var jo stadig stigende.

Christensen antog, at denne Sag, hvor det kun drejede sig om en lille Tilbygning, nok kunde gennemføres til Trods for de Vanskeligheder, som Formanden havde nævnt. Taleren vilde derfor anse det for rigtigst saa vidt muligt at gøre dette Arbejde færdigt. Det var rigtigt, som Dr. Brammer havde udtalt, at det var mest praktisk at ansætte en Mand, før Lokalerne skulde indrettes; men man kunde jo nok opføre det tomme Rum og saa vente med Indretningen af selve Lysstationen, indtil der var ansat en Leder, ellers vilde man let komme til at lave om bagefter.

Formanden bemærkede, at naar hele Arbejdet ikke kunde standses, faldt dermed hans Henstilling til Udvalget bort.

Indstillingen vedtoges.